

EPI-aktuellt

Vol 2
Nr 47
20 november 2003

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64
Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60
Fax: 08-30 06 26
E-post: epi@smi.ki.se
Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- Calicivirusutbrott från djupfrysta hallon
- Outbreak of Hepatitis A in the United States

Notiser

Calicivirusutbrott från djupfrysta hallon

Det finns flera rapporter om calicivirusutbrott som epidemiologiskt kan knytas till djupfrysta bär, särskilt hallon, både från andra länder och Sverige. Vi vill nu rapportera om två utbrott som misstänks ha hallon som orsak.

Hälften sjuka på ett äldreboende

Ett äldreboende med 67 boende drabbades den 3/7 av ett stort antal sjuka med gastroenteritsymtom. 19 av de boende och 14 anställda insjuknade samtidigt. Under följande dagar insjuknade fler och sammanlagt under veckan blev 33 av de boende och 32 bland personalen sjuka. Av dessa 65 insjuknade 33 den första dagen. Enheten för vårdhygien och smittskydds-enheten kontaktades. Eftersom så många insjuknat samtidigt var det sannolikt att de smittats från en gemensam källa och utbrottet bedömdes därför vara livsmedelsorsakat. Provtagning från såväl personal som boende visade fynd av calicivirus. Av de rätter som serverats bedömdes djupfrysta hallon vara det mest sannolika födoämnet. Inkubationstiden var dock kort, mindre än 12 timmar för flera av de sjuka. En del av de senare insjuknade kan ha fått person-till-personsmitta. Några anhöriga till sjuka anställda insjuknade också.

Tårtburet utbrott med 63 sjuka

Den 27/8 meddelande en miljö- och hälsoskyddsinspektör att en kollega till henne blivit magsjuk efter en privat fest där flera andra också blivit sjuka. På festen hade serverats mat från en cateringfirma samt tårta som efterrätt. Senare samma vecka fick vi kännedom om fler tillfällen där det inträffat sjukdomsfall efter att man ätit tårta från samma bageri. Gemensamt för samtliga tårtor var att man hade använt importerade djupfrysta hallon. Enkäter skickades

ut till deltagarna i 4 av de 5 fester där vi hade kännedom om personer som insjuknat. Provtagning från 9 personer visade att 8 hade calicivirus. Tårtorna var tillverkade 23/8 – 27/8. Totalt insjuknade 63 personer av de 113 som ätit av de aktuella tårtorna. Inkubationstiden var 30-36 timmar och sjukdomsdurationen var 1-2 dygn. Bageriet slutade använda djupfrysta hallon och därefter blev ingen ytterligare sjuk. Analys av calicivirus i de djupfrysta hallonen har inte varit tekniskt möjlig men det starka epidemiologiska sambandet gör att vi bedömer de djupfrysta hallonen som orsak till utbrottet.

Referenser:

1. Pönkä o a. Outbreak of calicivirus gastroenteritis associated with eating frozen raspberries. Eurosurveillance 1999; 4:66-69.
2. Larsson M. Virus i frysta hallon. Gymnasieskola drabbad av matförgiftning. Vår Föda nr 1/2002.
3. Alsterlund R, Andersson S, Södergren S. Sjuka hallon. Smittskydd Skåne nr 4/2001.
4. Hedlund KO o a. Epidemiology of calicivirus infections in Sweden, 1994-1998 .J Infect Dis 2000;181(Suppl 2):275-80.

Agneta Johansson, smittskyddssjuksköterska
Annika Rodert, hygiensjuksköterska
Nils Svensson, bitr. smittskyddsläkare
Smittskydds-enheten i Skövde

Hänt i världen

Outbreak of Hepatitis A in the United States

The largest outbreak of Hepatitis A in the United States, from a Mexican chain restaurant, in Beaver Valley, 25 miles northwest of Pittsburgh, has been on going since the first week in November 2003. It is not yet known if this is an isolated incident or part of a larger multistate outbreak that has been under investigation since September 2003. To date there have been 510 cases including 3 deaths. From Nov 5th the state offered antibody to those who had eaten at the restaurant prior to October 22nd, so far 8500 people have received it. The source of the outbreak has not yet been confirmed, the restaurant is closed, and all staff is under medical supervision, 11 have tested positive, the rest have been given antibody. Green onions are the most suspected food item and they have been removed from all the restaurants in the chain.

[Stephen Martin](#)

[Läs mer på Pro Med...](#)

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[EpiNorth](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)